

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU PODYJÍ

NATIONALPARKVERWALTUNG PODYJÍ
PODYJÍ NATIONALPARK ADMINISTRATION

Na Vyhlídce 1581 / 5, 669 02 Znojmo

Dle rozdělovníku

Váš dopis značky / ze dne:

Naše značka:

Vyřizuje / linka:

Ve Znojmě dne:

NPP 1459/2024

Petr Lazárek/ 515 282 245

17. 10. 2024

SZ NPP 1459/2024/1

NÁVRH OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY **o vyhrazení míst k provozování vodních sportů v Národním parku Podyjí,**

jímž Správa Národního parku Podyjí (dále jen „Správa NP“) jako správní orgán příslušný podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) a 78 odst. 3 písm. j) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“) v souladu s ustanovením § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

vyhrazuje

dle § 16 odst. 2 písm. n) ZOPK **místa v Národním parku Podyjí, na nichž je možno provozovat vodní sporty.**

Článek 1

Předmět úpravy

Správa NP tímto opatřením obecné povahy vydaným pod čj. **Xxxxxx** a oznámeným veřejnou vyhláškou dne **xxxxx** (dále jen „OOP“) stanovuje místa, na nichž může veřejnost za níže uvedených podmínek provozovat vybrané vodní sporty ve smyslu § 16 odst. 2 písm. n) ZOPK.

Článek 2

Odůvodnění

Dle § 15 odst. 4 ZOPK patří mezi poslání národních parků též umožnit k přírodě šetrné turistické využití jejich území způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli ochrany národního parku. K dlouhodobým cílům dle § 15 odst. 3 ZOPK patří zaručení nerušeného průběhu přírodních dějů. Dle § 15 odst. 2 ZOPK musí být veškeré využití národních parků mj. podřízeno zachování jejich ekologicky stabilních přirozených ekosystémů a dosažení jejich přirozené biologické rozmanitosti.

Správa NP na základě dostupných podkladů vyhodnotila rizika, která pro přírodní ekosystémy národního parku a jejich složky znamená provozování vodních sportů na vodních tocích a plochách na jeho území. Při svém rozhodování vycházela z vlastních terénních poznatků, recentní historie turistického využívání území a z odborných podkladů, zejména:

- Aktuální vrstva mapování biotopů v rámci Evropsky významné lokality Podyjí (dále jen „EVL“).
- Monitoring návštěvnosti Národního parku Podyjí. Zpráva za období 05/2010-12/2019.
- Informace o výskytu druhů (Nálezová databáze ochrany přírody spravovaná Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR: <https://portal.nature.cz/nd/find.php?X=X>, databáze české flóry a vegetace <https://pladias.cz/>, nepublikované výzkumné zprávy a hlášenky ze strážních služeb uložené v archivu Správy NP).
- Mapa turistické cestní sítě národního parku Thayatal.

+420 515 226 722
+420 515 282 240

www.nppodyji.cz / info@nppodyji.cz
Datová schránka: 5qur2qf

IČ: 00837971 / DIČ: CZ00837971
Bankovní účet: 35734741 / 0710

- Mapa pěších turisticky značených cest na území NP Podyjí a všech turisticky značených cest v ochranném pásmu NP Podyjí.
- Opatření obecné povahy Ministerstva životního prostředí č.j. MZP/2020/620/295, jímž bylo stanoveno klidové území NP Podyjí.

Z výše uvedených poznatků a podkladů vyplývá, že drtivá většina vodních útvarů v NP má takové vlastnosti, že by provozování jakýchkoli vodních sportů na nich mohlo mít závažné nežádoucí následky pro předměty ochrany NP. Zásadní důvody, které platí pro různé vodní útvary jednotlivě, nebo i souběžně, jsou:

- 1) vodní útvar leží v klidovém území NP, kde jakékoli zvýšení intenzity využívání přináší závažné riziko rušení volně žijících živočichů nebo poškozování biotopů (např. sešlapem) nad únosnou mez.
- 2) vodní útvar sám je biotopem jednoho nebo více předmětů ochrany NP nebo Evropsky významné lokality Podyjí. Vodní sporty by na takových lokalitách mohly přinést zvýšení antropogenní zátěže a tím ohrozit zachování stavu předmětů ochrany.

Řeka Dyje je jádrem území NP. Drtivá většina délky jejího toku leží v klidovém území. Nezbytnost tohoto opatření je odůvodněna v opatření obecné povahy účinném ode dne 2. 3. 2020, které vydalo Ministerstvo životního prostředí pod č.j. MZP/2020/620/295. Jakékoli sportovní využívání jejího toku s sebou přináší jednak nežádoucí vlivy přímo v toku (např. mechanické narušování substrátu dna), tak zvýšené rušení v okolních suchozemských biotopech, které jsou součástí klidového území. Jediná místa, kde některé sportovní aktivity nezpůsobí významné zvýšení negativního působení na předměty ochrany NP, jsou pouze úseky toku, které procházejí zastavěnou částí sídel. Z téhož důvodu nebyly tyto úseky zahrnuty ani do klidového území NP. Tyto úseky je tedy možno též vyhradit k provozování vodních sportů za níže uvedených podmínek. Konkrétně se jedná o část toku Dyje na katastrálním území Vranov nad Dyjí, která prochází podél zastavěné části Zadní Hamry, a část toku Dyje na katastrálním území Čížov, která prochází podél zastavěné části města Hardegg na rakouské straně.

Vzhledem k tomu, že v druhém případě se jedná o hraniční tok, bylo nezbytné sjednotit podmínky s rakouskou stranou. Bylo tedy zkoumáno stanovisko města Hardegg a stanovisko Správy NP Thayatal, který leží na rakouském břehu Dyje a zahrnuje též rakouskou část jejího toku. Stanovisko bylo v obou případech zamítavé, zejména z důvodu obavy z nežádoucího zvýšení turistické zátěže v případě vyhrazení místa pro provozování vodních sportů. Správa NP Thayatal také upozornila na to, že režim národního parku nepřipouští vodní sporty na vodách v národním parku, a uvedla, že v úsecích nad soutokem s říčkou Fugnitz a pod spodním jezem v Hradeggu jsou vodní sporty z hlediska ochrany přírody zcela nepřipustné. Z české strany je lokalita poměrně vzdálená od osídlených míst a přístupná pouze pěšky nebo na kole, není tedy k provozování vodních sportů příliš atraktivní. Návrh vyhrazení místa pro provozování vodních sportů byl cílen spíše na příchozí z rakouské strany (občany a návštěvníky Hardegg). Město však umožnění vodních sportů na řece nepodporuje, čímž pominul důvod pro vyhrazení této části toku. To bude prospěšné i pro dosažení cílů ochrany přírody, proto správní orgán od vyhrazení této části toku Dyje upustil. Jedinou částí tekoucích vod v NP Podyjí, kde je plocha vyhrazená k provozování vodních sportů, tak zůstává část toku Dyje ve Vranově nad Dyjí (viz popis v čl. 3 tohoto OOP).

Jediným vodním útvarem stojaté vody, kde lze dle současného stavu poznání provozovat vybrané vodní sporty, je Čížovský rybník na Klaperově potoce. Jednak jde o vodní plochu, která je desítky let tradičně k vodním sportům využívána, jednak je intenzivně rybářsky využívána, což ovlivnilo fyzikálně chemické vlastnosti vody tak, že není vhodným biotopem pro citlivé druhy. Z toho lze vyvodit, že umožnění dalšího využívání plochy pro vodní sporty negativně neovlivní dosažení dlouhodobých cílů národního parku.

Z monitoringu návštěvnosti vyplývá stoupající trend počtu návštěvníků. Lze tedy předpokládat, že i ovlivnění biotopů národního parku a jejich složek bude růst a není žádoucí zvyšovat návštěvnický tlak zásadním rozšiřováním možností sportovního využití v NP. Území NP má v souladu s § 15 odst. 2 ZOPK sloužit primárně k ochraně přirozených ekosystémů a přirozené biologické rozmanitosti. Šetrné turistické využívání je dle § 15 odst. 4 ZOPK možné pouze v případě, že není v rozporu s dlouhodobými cíli NP. Proto nejsou (kromě zastavěných částí obcí) vyhrazena žádná nová místa pro vodní sporty, a proto je také škála vodních sportů, které je možno provozovat na uvedené vyhrazené ploše, omezena na aktivity s malým dopadem na přírodní prostředí jak z hlediska přímého vlivu na vyhrazeném místě, tak z hlediska vzdálenosti dosahu vlivu od jeho zdroje. Vzhledem k tomu, že vyhrazený úsek řeky Dyje přímo navazuje na klidové území NP, není při jeho užívání pro vodní sporty možné provozovat doprovodné rekreační aktivity, které ovlivňují stav biotopů na břehu. Proto je využívání pláží dovoleno pouze v případě Čížovského rybníka, který je lemován biotopy, jejichž citlivost na sešlap je nízká a podobné aktivity nepovedou k jejich významné degradaci. Z toho důvodu byla stanovena níže uvedená podmínka č. 1.

Lidský hlas sám o sobě je typem zvuku, který je v přírodě slyšitelný na velké vzdálenosti. Volně žijící živočichové jej navíc vnímají jako rušivý. Na místech, kde je působení lidské řeči časté, se plaché druhy obvykle nevyskytují, z míst, kde frekvence takového rušení stoupá, často tyto druhy mizí. Uměle reprodukováné zvuky, ať už jde o hudbu, mluvené slovo či jiné zvuky, jsou volně žijícími živočichy vnímány ještě extrémněji. V území primárně určeném k ochraně volně žijících druhů je tedy nežádoucí produkce jakýchkoli reprodukováných zvuků, protože by mohla negativně ovlivnit zachování stavu předmětů ochrany NP. Vzhledem k tomu, že při provozování rekreačních aktivit, k jakým koupání a jiné vodní sporty patří, je dnes poměrně obvyklé používání zdrojů reprodukováného zvuku (mobilní telefony samotné nebo s přenosnými reproduktory apod.), bylo nutno pro plochu vyhrazenou k provozování vodních sportů v NP stanovit specifické podmínky. Z těchto důvodů byla stanovena níže uvedená podmínka č. 2.

V poslední době je při pohybu v přírodě běžné užívání různých prostředků na ochranu před nežádoucími účinky slunečního záření. Různé takové prostředky však mají různý vliv na životní prostředí. Opalovací prostředky (krémy, mléka apod.) mohou používat buďto chemické nebo fyzikální UV filtry. Chemické UV filtry jsou často biologicky aktivními látkami, které jsou svými účinky podobné např. přírodním hormonům, a jejich negativní působení na ekosystémy bylo již řadou vědeckých studií prokázáno. Vodní ekosystémy jsou na působení chemických látek z opalovacích prostředků nejcitlivější. Dokonce některé přímořské státy již zakazují nejen používání takových prostředků na svých plážích, ale i jejich individuální dovoz do země. Z některých studií vyplývá, že chemické UV filtry mají nežádoucí účinky i na lidský organismus, je tedy nejen v zájmu ochrany přírody, ale i v zájmu samotných uživatelů jejich používání omezit. Bližší informace např. zde: <https://www.netoxickadomacnost.cz/Bezpecne-opalovani-b4116.htm>. Z těchto důvodů byla stanovena níže uvedená podmínka č. 3.

I když je na vyhrazené ploše umožněno poměrně intenzivní využívání člověkem, stále je plocha součástí NP. Je proto nezbytné i zde přizpůsobit svoje chování faktu, že jde o oblast s výskytem citlivých druhů a ekosystémů a že zásadní podmínkou chování v NP je snaha zasahovat do stavu a přirozeného vývoje ekosystémů co nejméně. Z toho důvodu byla stanovena níže uvedená podmínka č. 4.

Povolení, souhlas, kladné stanovisko nebo výjimku ze zákazu může orgán ochrany přírody v souladu s ustanovením § 45g ZOPK vydat pouze v případě, že bude vyloučeno závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně je evropsky významná lokalita nebo ptačí oblast určena, a ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné z hlediska účelu tohoto zákona. Vzhledem k tomu, že vyhrazení místa k provozování vodních sportů zachovává status quo, u něž nebyl po desítky let detekován závažný vliv na druhy, které jsou předmětem ochrany lokalit soustavy Natura 2000, dospěl orgán ochrany přírody k závěru, že vyhrazení míst tímto OOP nebude mít vliv na Ptačí oblast Podyjí ani evropsky významné lokality v kompetenci Správy NP.

Článek 3

Výčet vyhrazených míst, jejich popis a podmínky využívání

Popis vyhrazených míst k provozování vodních sportů

1. Část zátopy rybníka Čížovský a některé přilehlé pozemky nebo jejich části: k. ú. Horní Břečkov, p. č. 2326 (vlastník Správa NP Podyjí) a p. č. 2227 (vlastník obec Horní Břečkov), část p. č. 2226 (vlastník obec Horní Břečkov), k. ú. Čížov, p. č. 3136 (vlastník Správa NP Podyjí) a části p. č. 3140 (vlastník Správa NP Podyjí), 3137 (vlastník obec Horní Břečkov) a 3135 (vlastník obec Horní Břečkov). Celková velikost vyhrazené plochy je cca 1,95 ha. Podrobnější vymezení na mapce v příloze č. 1.

2. Část toku řeky Dyje procházející zastavěným územím městyse Vranov nad Dyjí v k. ú. Vranov nad Dyjí, část pozemku p. č. 1379/21 (vlastník Povodí Moravy s.p.) od jeho severní hranice (jez v Hamrech, hranice s p. č. 1379/17) po jihovýchodní okraj zastavěného území Vranova nad Dyjí, kde tok řeky vstupuje do klidového území NP (po úroveň hranice mezi pozemky p. č. 318 a 1290/1 v k. ú. Vranov nad Dyjí). Celková velikost vyhrazené plochy je cca 4,75 ha. Podrobnější vymezení na mapce v příloze č. 2.

Provozování vodních sportů je možné za následujících podmínek:

1. Na vyhrazených plochách je možno provozovat pouze vodní sporty, které nevyžadují strojové technické pomůcky. To je např. plavání a potápění bez přístrojů, jízda na plavidlech poháněných výhradně lidskou silou. V případě Čížovského rybníka je možno provádět i aktivity související, např. míčové hry, slunění a hry v písku. Není dovoleno používání motorových strojů ani v plavidlech ani v modelech.

2. Není dovoleno používat externí zdroje hluku, např. reprodukovanou hudbu apod.
3. Není dovoleno před vstupem do vody používat opalovací krémy s chemickými UV filtry. K ochraně před nepříznivými účinky slunečního záření lze použít výhradně přípravky s fyzikálními filtry. Příklady lze nalézt např. zde: <https://www.greenwave.cz/telo/pece-o-pokozku-tela/opalovaci-kremy>, případně zde: <https://www.econea.cz/blog/3-tipy-jak-v-obchode-snadno-poznat-zdravy-opalovaci-krem/> i jinde.
4. Není dovoleno záměrně zasahovat do přirozeného vývoje biotopů (netrhat rostliny, nevyřezávat dřeviny, neodchytávat a záměrně neplašit živočichy, neprovádět úpravy morfologie břehů a dna apod.). Zákaz odchytu živočichů neplatí pro sportovní rybolov prováděný legálním způsobem.

Článek 4

1) Vyhodnocení připomínek uplatněných k návrhu OOP

Kdokoliv, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohly být OOP přímo dotčeny, mohl v době 30 dnů od zveřejnění návrhu OOP (návrh opatření byl vyvěšen na úřední desku Správy NP dne xx. xx. 2024) uplatnit své připomínky (§ 172 odst. 4 správního řádu). K návrhu OOP byly ve stanovené lhůtě uplatněny níže uvedené připomínky, kterými se Správa NP zabývala jako podkladem pro toto OOP a se kterými se vypořádala následovně:

Připomínka:

Vypořádání:

2) Rozhodnutí o uplatněných námitkách

Vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohly být OOP přímo dotčeny, mohly v době 30 dnů od zveřejnění návrhu OOP (návrh opatření byl vyvěšen na úřední desku Správy NP dne xx. xx. 2024) podat své námitky (§ 172 odst. 5 správního řádu). K návrhu OOP byly ve stanovené lhůtě uplatněny níže uvedené připomínky, kterými se Správa NP zabývala jako podkladem pro toto OOP a se kterými se vypořádala následovně:

Připomínka:

Vypořádání:

Článek 5

Poučení a stanovení lhůty k podání připomínek a námitek

K návrhu OOP může kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohou být OOP přímo dotčeny, uplatnit u správního orgánu písemné připomínky. Správní orgán je povinen se připomínkami zabývat jako podkladem pro OOP a vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění. Připomínky je možno podávat ke správnímu orgánu ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení tohoto návrhu. Zmeškání úkonu nelze prominout.

Vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohou být OOP přímo dotčeny, nebo, určí-li tak správní orgán, i jiné osoby, jejichž oprávněné zájmy mohou být OOP přímo dotčeny, mohou podat proti návrhu OOP písemné odůvodněné námitky ke správnímu orgánu ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení tohoto návrhu. Zmeškání úkonu nelze prominout.

Připomínky a námitky k návrhu OOP, kterým se stanoví klidová území Národního parku Podyjí, podávejte písemnou formou ve lhůtě 30 dní od jeho doručení na adresu:

Správa NP Podyjí
Na Vyhlídce 5
669 02 Znojmo
DS: 5qur2qf

O námitkách rozhoduje správní orgán, který OOP vydává. Jestliže by vyřízení námítky vedlo k řešení, které přímo ovlivní oprávněné zájmy některé osoby jiným způsobem než návrh OOP, a není-li změna zjevně též v její prospěch, zjistí správní orgán její stanovisko.

Rozhodnutí o námitkách, které musí obsahovat vlastní odůvodnění, se uvede jako součást odůvodnění OOP (§ 173 odst. 1 správního řádu). Proti rozhodnutí se nelze odvolat ani podat rozklad. Změna nebo zrušení pravomocného rozhodnutí o námitkách může být důvodem změny OOP.

Článek 6
Účinnost
15. den ode dne vyvěšení

Návrh OOP se doručuje veřejnou vyhláškou dle § 25 správního řádu, vyvěšením na úřední desce Správy NP po dobu nejméně 15 dnů.

Správa NP tímto žádá v souladu s ustanovením § 172 odst. 1 správního řádu obecní úřady obcí, jejichž správních obvodů se OOP týká, o vyvěšení tohoto návrhu OOP na svých úředních deskách.

Ing. Tomáš Rothröckl
ředitel

Přílohy:

Příloha č. 1 a 2: mapy vyhrazených míst k provozování vodních sportů